

Rezultati nezavisnog mjerjenja kvaliteta vazduha u Stanarima od jula ove godine, pokazuju alarmantne satne vrijednosti štetnih čestica prašine u vazduhu koji dolaze iz neposredne blizine rudnika i termoelektrane, zaključak je izvještaja organizacije CEE Bankwatch rađenog u partnerstvu sa Centrom za životnu sredinu.

Mjerenje je obavljeno automatskim mjeračem nedaleko od površinskog kopa i termoelektrane u Stanarima.

Najveća koncentracija prašine u Stanarima u jednom satu, izmjerena je 17. jula, u iznosu od 828 mikrograma po kubnom metru ($\mu\text{g}/\text{m}^3$), iako je po zakonskim odredbama dozvoljena prosječna 24-satna vrijednost 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, a najviša dozvoljena vrijednost u toku dana 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, saopšteno je iz Centra za životnu sredinu.

“Prema mnogim studijama, kratkotrajni uticaj prašine na ljudski organizam je jednak zabrinjavajući kao i dugotrajni. Česti skokovi emisije prašine iz tog razloga, mogu predstavljati ozbiljnu prijetnju po zdravlje stanovništva Stanara, čak i kad izuzmemos njen hemijski sastav. Pravilnik o graničnim vrijednostima kvaliteta vazduha u Republici Srbiji ne tretira granične vrijednosti prašine u jednom satu, već samo prosječne dnevne vrijednosti. Nažalost, lokalno stanovništvo itekako osjeti uticaj tih čestica na svom zdravlju, a simptomi su iritacija i infekcije respiratornih organa”, kazala je Majda Ibraković, asistentica na programu Energija i klimatske promjene u Centru za životnu sredinu. Mjerenje je rađeno u ljetnom periodu u kući lokalnog mještanina koji je istakao da se svakodnevno bore sa gomilom prašine i bukom koja dolazi iz rudnika.

“Ponekad, pogotovo kad je vjetrovito, prašina se osjeti u vazduhu i primjetna je na autima i drugim predmetima. Trenutno samo jedan kamion s vodom kruži oko rudnika, ali tokom vrućih ljetnih dana to nije ni blizu dovoljno”, istakao je naš sagovrnik, koji je želio ostati anoniman.

Direktiva Evropske unije o kvalitetu vazduha zahtijeva kontinuirano praćenje kvaliteta vazduha u najbližem naselju pored velikih industrija u svrhu zaštite zdravlja i životne sredine. Ovaj sistem praćenja trebao bi imati javno dostupne podatke u stvarnom vremenu kako bi se stanovništvo moglo blagovremeno informisati i poduzeti zaštitne mjere u vrijeme visokog zagađenja.

“Građani primjećuju i osjećaju pogoršanje ekoloških uslova u Stanarima, ali uprkos sve većoj zabrinutosti, nadležni ne poduzimaju ništa kako bi osigurali kontinuirano nadgledanje zagađivača, a kamoli radili na poboljšanju postojećeg stanja. Nedopustivo je da vlasti uopšte ne razmatraju sistem kontrole kvalitete vazduha u blizini ove termoelektrane i rudnika, a to

Bosna i Herzegovina: Alarmantna zagađenost vazduha štetnom prašinom u Stanarima

bi trebao biti prioritet”, naglasio je Davor Pehchevski, koordinator kampanje o zagađenju vazduha za Balkan u CEE Bankwatch organizaciji.

Izvor: capital.ba